
MukundamAlAstotram by Kulashekhara Versions 1 and 2

मुकुन्दमालास्तोत्रम् कुलशेखरविरचितम् संस्करण १ अथवा २

Document Information

Text title : mukundamAlAstotra kulashekhara

File name : mukundamAlA.itx

Category : vishhnu, krishna, stotra, vishnu

Location : doc_vishhnu

Author : kulashekhara

Transliterated by : GM original modified and proofread as per mukundamAlA by Ravindra Seth
in Hindi available at DLI.

Proofread by : Proofread by Madhavi U mupadrasta at gmail.com, KSR

Description-comments : There are two variants to this stotra found in

Latest update : December 1, 2012

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

October 24, 2024

sanskritdocuments.org

મુકુન્દમાલાસ્તોત્રમ્ કુલશેખરવિરચિતમ્ સંસ્કરણ ૧ અથવા ૨

સંસ્કરણ - ૧ શ્લોક સંખ્યા ૪૦

શ્રીવલ્લભેતિ વરદેતિ દયાપરેતિ
ભક્તપ્રિયેતિ ભવલુણ્ઠનકોવિદેતિ ।
નાથેતિ નાગશયનેતિ જગન્નિવાસેત્ય્
આલાપિનં પ્રતિદિનં કુરુ માં મુકુન્દ ॥ ૧ ॥

જયતુ જયતુ દેવો દેવકીનન્દનોડયં
જયતુ જયતુ કૃષ્ણો વૃષ્ણિવંશપ્રદીપઃ ।
જયતુ જયતુ મેઘશ્યામલઃ કોમલાડ્ગો
જયતુ જયતુ પૃથ્વીભારનાશો મુકુન્દઃ ॥ ૨ ॥ ॥ કા ૨ ॥

મુકુન્દ મૂર્ધ્ના પ્રણિપત્ય યાચે
ભવન્તમેકાન્તમિયન્તમર્થમ્ ।
અવિસ્મૃતિસ્ત્વચ્ચરણારવિન્દે
ભવે ભવે મેડસ્તુ ભવત્પ્રસાદાત્ ॥ ૩ ॥ ॥ કા ૩ ॥

નાહં વન્દે તવ ચરણયોર્દ્રન્દ્રમદ્રન્દ્રહેતોઃ
કુમ્ભીપાકં ગુરુમપિ હરે નારકં નાપનેતુમ્ ।
રમ્યારામામ્દુતનુલતા નન્દને નાપિ રન્તું
ભાવે ભાવે હૃદયભવને ભાવયેયં ભવન્તમ્ ॥ ૪ ॥ ॥ કા ૫ ॥

નાસ્થા ધર્મે ન વસ્યુનિચયે નૈવ કામોપભોગે
યદ્ ભાવ્યં તદ્ ભવતુ ભગવન્પૂર્વકર્માનુરૂપમ્ ।
એતત્પ્રાર્થ્ય મમ બહુમતં જન્મજન્માન્તરેડપિ
ત્વત્પાદામ્ભોરુહયુગગતા નિશ્ચલા ભક્તિરસ્તુ ॥ ૫ ॥ ॥ કા ૬ ॥

દિવિ વા ભુવિ વા મમાસ્તુ વાસો
નરકે વા નરકાન્તક પ્રકામમ્ ।

अवधीरितशारदारविन्दौ

थरार्णौ ते मरुतोऽपि चिन्तयामि ॥ ६ ॥ ॥ ३१ ॥

कृष्ण त्वदीयपदपङ्कजपञ्जरान्तं

अधैव मे विशतु मानसराजदंसः ।

प्राणप्रयाणसमये ककुवातपितैः

कण्ठावरोधनविधौ स्मरणं कुतस्ते ॥ ७ ॥

चिन्तयामि हरिमेव सन्ततं

मन्दलासमुदिताननाम्भुजं

नन्दगोपतनयं परात् परं

नारदादिमुनिवृन्दवन्दितम् ॥ ८ ॥

करथरणसरोज्ये कान्तिमन्त्रमीने

श्रममुषि लुजवीशिव्याकुलेऽगाधमार्गे ।

हरिसरसि विगाड्यापीय तेजोजलौघं

भवमरुपरिभिन्नः क्लेशमद्य त्यजामि ॥ ९ ॥

सरसिजनयने सशङ्खयुके

मुरभिदि मा विरमस्व चित्त रन्तुम् । var विरमेड

सुभतरमपरं न जातु जाने var सुभकर

हरिथरणस्मरणामृतेन तुल्यम् ॥ १० ॥ ॥ ३१ ॥

माभीर्मन्दमनो विचिन्त्य बहुधा यामीश्विरं यातनाः var माभैर्मन्दमनो

नामी नः प्रभवन्ति पापस्त्रिपवः स्वामी ननु श्रीधरः ।

आलस्यं व्यपनीय भक्तिसुलभं ध्यायस्व नारायणं

लोकस्य व्यसनापनोदनकरो दासस्य किं न क्षमः ॥ ११ ॥ ॥ ३१ ॥

भवजलधिगतानां द्वन्द्ववाताडतानां

सुतदृढितृकलत्राणामारार्दितानाम् ।

विषमविषयतोये मज्जतामप्लवानां

भवतु शरणमेको विष्णुपोतो नराणाम् ॥ १२ ॥

भवजलधिमगाधं द्रुस्तं निस्तरेयं

कथमडमिति येतो मा स्म गाः कातरत्वम् ।

सरसिजदृशि देवे तारकी भक्तिरेका var तावकी

नरकभिदि निषण्णा तारयिष्यत्यवश्यम् ॥ १३ ॥ ॥ ३१ ॥

तृषणातोये मदनपवनोद्धृतमोडोर्मिमाले

दारावर्ते तनयसलजग्राडसङ्घाकुले य ।

संसाराभ्ये मडति जलधौ मज्जतां नस्त्रिधामन्

पादाभोजे वरद भवतो भक्तिनावं प्रयच्छ ॥ १४ ॥ ॥ ३१ ॥

माद्राक्षं क्षीणपुण्यान्क्षणमपि भवतो भक्तिहीनान्यदाब्जे

माश्रौषं श्राव्यबन्धं तव यरितमपास्यान्यदाभ्यानजातम् । var श्राव्यबन्धं

मास्मार्ष माधव त्वामपि भुवनपते येतसापहुवानान् var मास्म्राक्षं

माभूवं त्वत्सपर्यापरिकररडितो जन्मजन्मान्तरेऽपि ॥ १५ ॥ ॥ ३२ ॥ var त्वत्सपर्याव्यतिकररडितो

जिह्वे कीर्तय केशवं मुररिपुं येतो भज श्रीधरं

पाणिद्रुद्ध समर्थयाय्युतकथाः श्रोत्रद्वय त्वं शृणु ।

कृष्णं लोकय लोचनद्वय उरेर्गच्छाङ्घ्रियुग्मालयं

जिघ्र क्षाण मुकुन्दपादतुलसीं मूर्धन् नमाधोक्षजम् ॥ १६ ॥ ॥ ३३ ॥

डे लोकाः श्रुणुत प्रसूतिभरणव्याधेश्चिडित्साभिमां var भो लोकाः

योगज्ञाः समुदाडरन्ति मुनयो यां याज्ञवल्क्यादयः ।

अन्तर्जयोतिरमेयमेकममृतं कृष्णाभ्यमापीयतां

तत्पीतं परमौषधं वितनुते निर्वाणमत्यन्तिकम् ॥ १७ ॥ ॥ ३४ ॥ var यत्पितं

डे मर्त्याः परमं डितं श्रुणुत वो वक्ष्यामि सङ्क्षेपतः

संसाराण्वमापदूर्मिबहुलं सम्यङ् प्रविश्य स्थिताः ।

नानाज्ञानमपास्य येतसि नमो नारायणायेत्यमुं

मन्त्रं सप्रणवं प्रणामसडितं प्रावर्तयध्वं मुहुः ॥ १८ ॥

पृथ्वीरेणुरणुः पयांसि कणिकाः कृत्णुस्कुविङ्गोऽनल -

स्तेजो निःश्वसनं मरुत् तनुतरं रन्ध्रं सुसूक्ष्मं नभः ।

क्षुद्रा रुद्रपितामडप्रभृतयः कीटाः समस्ताः सुरा

दृष्टे यत्र स तावको विजयते भूमावधूतावधिः ॥ १९ ॥ ॥ ३५ ॥

बद्धेनाञ्जलिना नतेन शिरसा गात्रैः सरोमोद्गमैः

कण्ठेन स्वरगद्गदेन नयनेनोद्गीर्णबाष्पाभ्युना ।

नित्यं त्वस्थरणारविन्दयुगलध्यानाभृतास्वादिनां

अस्माकं सरसीरुडाक्ष सततं सम्पद्यतां ञुवितम् ॥ २० ॥ ॥ ३६ ॥

डे गोपालक डे कृपाजलनिधे डे सिन्धुकन्यापते
 डे कंसा-न्तक डे गजेन्द्रकरुणापाशीण डे माधव ।
 डे रामानुज डे जगत्त्रयगुरो डे पुण्डरीकाक्ष मां
 डे गोपीजननाथ पालय परं जानामि न त्वां विना ॥ २१ ॥

भक्तापायभुङ्गगारुडमणिस्रैलोक्यरक्षामणिर् var भक्ताद्भेषि
 गोपीलोक्यनयातकाम्बुदमणिः सौन्दर्यमुद्रामणिः
 यः कान्तामणिरुक्तिमणीघनकुचद्वन्द्वैकभूषामणिः var श्री कान्ता
 श्रेयो देवशिखामणिरिदंशतु नो गोपालयूडामणिः ॥ २२ ॥ ॥ का २८ ॥ var श्रेयो ध्येय

शत्रुच्छेदैकमन्त्रं सकलमुपनिषद्वाक्यसम्पूज्यमन्त्रं
 संसारोत्तारमन्त्रं समुचिततमसः सङ्घनिर्याणमन्त्रम् । var समुदितमनसः
 सर्वैश्वर्यैकमन्त्रं व्यसनभुजगसन्दृष्टसन्नाणमन्त्रं
 जिह्वे श्रीकृष्णमन्त्रं जप जप सततं जन्मसाङ्ख्यमन्त्रम् ॥ २३ ॥ ॥ का २९ ॥

व्यामोडप्रशमौषधं मुनिमनोवृत्तिप्रवृत्त्यौषधं var
 व्यामोडोद्दलनौषधं
 दैत्येन्द्रार्तिकरौषधं त्रिजगतां सञ्जवनेकौषधम् । var
 दैत्यानर्थकरौषधं

भक्तात्यन्तहितौषधं भवभयप्रध्वंसनैकौषधं var
 भक्तार्तिप्रशमौषधं भवभयप्रध्वंसि द्विव्यौषधं
 श्रेयःप्राप्तिकरौषधं पिब मनः श्रीकृष्णदिव्यौषधम् ॥ २४ ॥ ॥ का ३० ॥ var श्रीकृष्णनामौषधम्

आम्नायाभ्यसनान्यरायणरुदितं वेदप्रतान्यन्वडं var कृच्छ्रप्रतान्यन्वडं
 मेदश्रेण्डङ्गलानि पूर्तविधयः सर्वं हुतं भस्मनि । var मेदश्रेण्डपदानि
 तीर्थानामवगाडनानि य गजश्नानं विना यत्पद -
 द्वन्द्वाम्भोरुडसंस्मृतिं विजयते देवः स नारायणः ॥ २५ ॥ ॥ का १३ ॥ var द्वन्द्वाम्भोरुडसंस्मृतिं

श्रीमन्नाम प्रोच्य नारायणार्ण्यं
 केन प्रापुर्वाञ्छितं पापिनोऽपि । var येन
 डा नः पूर्वं वाक्प्रवृत्ता न तस्मिं -
 स्तेन प्राप्तं गर्भवसासादिदुःखम् ॥ २६ ॥ ॥ का २२ ॥

मज्जन्मनः कुलमिदं मधुकैटभारे
 मत्प्रार्थनीयमदनुग्रह अेष अवे ।
 त्वद्भृत्यभृत्यपरिचाराकभृत्यभृत्य-

ભૃત્યસ્ય ભૃત્ય ઇતિ માં સ્મર લોકનાથ ॥ ૨૭ ॥

નાથે ન:પુરુષોત્તમે ત્રિજગતામેકાધિપે ચેતસા var શ્રીપુરુષોત્તમે

સેવ્યે સ્વસ્ય પદસ્ય દાતરિ પરે નારાયણે તિષ્ઠતિ ।

યં કચ્ચિત્પુરુષાધમં કતિપયગ્રામેશમલ્પ્યાર્થદં

સેવાયૈ મૃગયામહે નરમહો મૂઢા વરાકા વયમ્ ॥ ૨૮ ॥ ॥ કા ૧૭ ॥

મદન પરિહર સ્થિતિં મદીયે

મનસિ મુકુન્દપદારવિન્દધામ્નિ ।

હરનયનકૃશાનુના કૃશોડસિ

સ્મરસિ ન ચક્રપરાકમં મુરારેઃ ॥ ૨૯ ॥ ॥ કા ૨૪ ॥

તત્ત્વં બ્રુવાણાનિ પરં પરસ્તાન્ var પરસ્માત્

મધુ ક્ષરન્તીવ મુદાવહાનિ । var અહો ક્ષરન્તીવ સુધાં પદાનિ ।

પ્રવર્તય પ્રાજ્ઞલિરસ્મિ જિહ્વે var આવર્તય

નામાનિ નારાયણગોચરાણિ ॥ ૩૦ ॥ ॥ કા ૨૦ ॥

ઇદં શરીરં પરિણામપેશલં var શ્વથસન્ધિજર્જરં

પતત્યવશ્યં પરિણામપેશલમ્ । var પતત્યવશ્યં શ્વથસંધિ જર્જરમ્ ।

કિમૌષધૈઃ ક્વિલશ્યસિ મૂઢ દુર્મતે

નિરામયં કૃષ્ણારસાયનં પિબ ॥ ૩૧ ॥ ॥ કા ૨૧ ॥

દારા વારાકરવરસુતા તે તનૂજો વિરિગ્ચિઃ var તેડડગજોડયં

સ્તોતા વેદસ્તવ સુરગણો ભૃત્યવર્ગઃ પ્રસાદઃ ।

મુક્તિર્માયા જગદ્ અવિકલં તાવકી દેવકી તે var મુક્તિર્મધ્યે

માતા મિત્રં બલરિપુસુતસ્તત્ત્વદન્યનં જાને ॥ ૩૨ ॥ ॥ કા ૨૫ ॥ var બલરિપુસુતસ્તત્ત્વતોડન્યન્ન

કૃષ્ણો રક્ષતુ નો જગત્રયગુરુઃ કૃષ્ણં નમધ્વં સદા

કૃષ્ણેનાખિલશત્રવો વિનિહતાઃ કૃષ્ણાય તસ્મૈ નમઃ ।

કૃષ્ણાદેવ સમુત્થિતં જગદિદં કૃષ્ણસ્ય દાસોડસ્મ્યહં

કૃષ્ણે તિષ્ઠતિ વિશ્વમેતદ્ અખિલં હે! કૃષ્ણ રક્ષસ્વ મામ્ ॥ ૩૩ ॥

તત્ ત્વં પ્રસીદ ભગવન્ કુરુ મય્યનાથે

વિષ્ણો કૃપાં પરમકારુણિકઃ ખલુ ત્વમ્ ।

સંસારસાગરનિમગ્નમનન્ત દીનં

ઉદ્ધર્તુમર્હસિ હરે પુરુષોત્તમોડસિ ॥ ૩૪ ॥

नमामि नारायणपादपङ्कजं
 करोमि नारायणपूजनं सदा ।
 वदामि नारायणनाम निर्मलं
 स्मरामि नारायणतत्त्वमव्ययम् ॥ ३५ ॥

श्रीनाथ नारायण वासुदेव
 श्रीकृष्ण भक्तप्रिय यङ्गपाणे ।
 श्रीपद्मनाभाख्युत कैटभासे
 श्रीराम पद्माक्ष उरे मुरारे ॥ ३६ ॥

अनन्त वैकुण्ठ मुकुन्द कृष्ण var आनन्द गोविन्द मुकुन्द राम
 गोविन्द दामोदर माधवेति । var नारायणानन्त निरामयेति ।
 वक्तुं समर्थोऽपि न वञ्चित कश्चित्
 अहो जनानां व्यसनान्निमुष्यम् ॥ ३७ ॥ ॥ ३८ ॥ var व्यसनानिमोक्षे

ध्यायन्ति ये विष्णुमनन्तमव्ययं
 दृत्पद्ममध्ये सततं व्यवस्थितम् ।
 समाहितानां सतताभयप्रदं
 ते यान्ति सिद्धिं परमां तु वैष्णवीम् ॥ ३८ ॥

क्षीरसागरतरङ्गशीकरा -
 सारतारकितयारुभूर्तये ।
 भोगिभोगशयनीयशाधिने
 माधवाय मधुविद्विषे नमः ॥ ३९ ॥ ॥ ४० ॥

यस्य प्रियौ श्रुतिधरौ कविलोकवीरौ var कविलोकगीतौ
 मित्रे द्विजन्मवरपद्मशरावभूताम् । var द्विजन्मपरिवारशिवावभूताम् ।
 तेनाम्बुजाक्षयरणाम्बुजघट्टपदेन
 राज्ञा कृता कृतिरियं कुलशेखरेण ॥ ४० ॥ ॥ ४१ ॥ var स्तुतिरियं

॥ इति श्रीकुलशेखरेण विरचिता मुकुन्दमाला सम्पूर्णा ॥

संस्कारार् - २ श्लोक संप्रिया पञ्च

वन्दे मुकुन्दमरविन्ददलायताक्षं
 कुन्देन्दुशङ्खदशनं शिशुगोपवेषम् ।

छन्द्रादित्येवगाणवन्दितापादपीठ

वृन्दानालयमखं वसुदेवसूनुम् ॥ १ ॥ ॥ का १ ॥

श्रीवल्लभेति वरदति दयापरेति

भक्तप्रियेति भवलुण्ठनकोविदेति ।

नाथेति नागशयनेति जगन्निवासेत्य्

आलापिनं प्रतिदिनं कुरु मां मुकुन्द ॥ २ ॥ ॥ का ?? ॥

जयतु जयतु देवो देवकीनन्दनोऽयं

जयतु जयतु कृष्णो वृष्णिवंशप्रदीपः ।

जयतु जयतु मेघश्यामलः कोमलाङ्गो

जयतु जयतु पृथ्वीभारनाशो मुकुन्दः ॥ ३ ॥ ॥ का २ ॥

मुकुन्द मूर्धा प्रणिपत्य याये

भवन्तमेकान्तमियन्तमर्थम् ।

अविस्मृतिस्त्वश्वरपारविन्दे

भवे भवे मेऽस्तु भवत्प्रसादात् ॥ ४ ॥ ॥ का ३ ॥

नाखं वन्दे तव चरणयोर्द्वन्द्वमद्वन्द्वद्वेतोः

कुम्भीपाकं गुरुमपि हरे नारकं नापनेतुम् ।

रभ्यारामामृदुतनुलता नन्दने नापि रन्तुं

भावे भावे हृदयभवने भावयेयं भवन्तम् ॥ ५ ॥ ॥ का ५ ॥

नास्था धर्मं न वसुनिचये नैव कामोपभोगे

यद् भाव्यं तद् भवतु भगवन्पूर्वकर्मानुत्तमम् ।

अेतत्प्रार्थ्यं मम अलुमतं जन्मजन्मान्तरेऽपि

त्वत्पादाभोरुडयुगता निश्चला भक्तिरस्तु ॥ ६ ॥ ॥ का ६ ॥

दिवि वा भुवि वा ममास्तु वासो

नरके वा नरकान्तक प्रकामम् ।

अवधीरितशारदारविन्दौ

चरणौ ते मरणोऽपि चिन्तयामि ॥ ७ ॥ ॥ का ७ ॥

चिन्तयामि हरिमेव सन्ततं

मन्दलासमुदिताननाम्बुजं

नन्दगोपतनयं परात् परं

नारदादिमुनिवृन्दवन्दितम् ॥ ८ ॥ ॥ का ?? ॥

करयरासरोज्ये कान्तिमन्त्रमीने
 श्रममुषि भुजवीचिव्याडुलेऽगाधमार्गे ।
 हरिसरसि विगाढ्यापीथ तेजोजलौघं
 भवमरुपरिभिन्नः क्लेशमघं त्यजामि ॥ ८ ॥ ॥ का ?? ॥

सरसिजयने सशङ्खयुके
 मुरभिदि मा विरमस्व यित्त रन्तुम् । var विरमेड
 सुभतरमपरं न जातु जाने var सुभकर
 हरियरास्रस्मरणाभूतेन तुल्यम् ॥ १० ॥ ॥ का ८ ॥

मात्मीर्मन्दमनो विशिन्य बडुधा यामीश्चिरं यातनाः var मात्मीर्मन्दमनो
 नामी नः प्रभवन्ति पापरिपवः स्वामी ननु श्रीधरः ।
 आलस्यं व्यपनीय भक्तिसुलभं ध्यायस्व नारायणं
 लोकस्य व्यसनापनोदनकरो दासस्य किं न क्षमः ॥ ११ ॥ ॥ का ९ ॥

भवजलधिगतानां द्वन्द्ववाताडतानां
 सुतदुडितृकलत्राणामारार्दितानाम् ।
 विषमविषयतोये मज्जतामप्लवानां
 भवतु शरणाग्रेको विषणुपोतो नराणाम् ॥ १२ ॥

भवजलधिमगाधं द्रुस्तरं निस्तरयं
 कथमडमिति येतो मा स्म गाः कातरत्वम् ।
 सरसिजदृशि देवे तारकी भक्तिरेका var तावकी
 नरडभिदि निषण्णा तारयिष्यत्यवश्यम् ॥ १३ ॥ ॥ का १० ॥

तृषणातोये मदनपवनोद्धृतमोडोर्मिमाले
 दारावर्ते तनयसलजग्राडसङ्घाकुले य ।
 संसाराभ्ये मडति जलधौ मज्जतां नस्त्रिधामन्
 पादाम्भोजे वरद भवतो भक्तिनावं प्रयच्छ ॥ १४ ॥ ॥ का ११ ॥

पृथ्वीरेणुरणुः पयांसि कणिकाः इत्युक्कुलिङ्गोऽनल -
 स्तेजो निःश्वसनं मरुत् तनुतरं रन्मं सुसूक्ष्मं नभः ।
 क्षुद्रा रुद्रपितामडप्रभृतयः कीटाः समस्ताः सुरा
 दृष्टे यत्र स तावको विजयते ॥ १५ ॥ ॥ का १२ ॥

डे लोकाः श्रुणुत प्रसूतिभरणव्याधेश्चिडित्सामिमां var लो लोकाः

योगज्ञाः समुदाहरन्ति मुनयो यां याज्ञवल्क्याद्यः ।

अन्तर्ज्योतिरमेयमेकममृतं कृष्णाभ्यमापीयतां

तत्पीतं परमौषधं वितनुते निर्वाणमत्यन्तिकम् ॥ १६ ॥ ॥ ३१ ॥ var यत्पितं

डे मर्त्याः परमं छितं श्रुणुत वो वक्ष्यामि सङ्क्षेपतः

संसारार्णवमापदूर्मिबहुलं सम्यक् प्रविश्य स्थिताः ।

नानाज्ञानमपास्य येतसि नमो नारायणायेत्यमुं

मन्त्रं सप्रणवं प्रणामसहितं प्रावर्तयध्वं मुहुः ॥ १७ ॥

नाथे नःपुरुषोत्तमे त्रिजगतामेकाधिपे येतसा var श्रीपुरुषोत्तमे

सेव्ये स्वस्य पदस्य दातरि परे नारायणे तिष्ठति ।

यं कञ्चित्पुरुषाधमं कतिपयत्रामेशमत्वार्थं

सेवायै मृगयामहे नरमहो मूढा वराका वयम् ॥ १८ ॥ ॥ ३१ ॥

भङ्गेनाञ्जलिना नतेन शिरसा गात्रैः सरोमोद्गमैः

कण्ठेन स्वरगद्गदेन नयनेनोद्गीर्णबाष्पाभ्मुना ।

नित्यं त्वय्यरण्यारविन्दयुगलध्यानामृतास्वादिनां

अस्माकं सरसीरुडाक्ष सततं सम्पद्यतां श्रुवितम् ॥ १९ ॥ ॥ ३१ ॥

यत् कृष्णप्रणिपातधूलिधवलं तद् वर्षं तद् वै शिरस् var तद्वै शिरः स्याच्छुभं

ते नेत्रे तमसोऽज्जिते सुरुचिरे यात्स्यां हरिर्दृश्यते ।

सा बुद्धिर्विमलेन्दुशङ्खधवलया माधवाध्यायिनी var बुद्धिर्नियमैर्यमैश्च विभला

सा जिह्वामृतवर्षिणी प्रतिपद्ये या स्तौति नारायणम् ॥ २० ॥ ॥ ३१ ॥

जिह्वे कीर्तय केशवं मुररिपुं येतो भज श्रीधरं

पाणिद्वन्द्वं समर्थयाच्युतकथाः श्रोत्रद्वयं त्वं शृणु ।

कृष्णं लोकय लोचनद्वयं उदरेऽच्छाङ्घ्रियुग्मालयं

जिघ्रं द्वाणं मुकुन्दपादतुलसीं मूर्धन् नमाधोक्षजम् ॥ २१ ॥ ॥ ३१ ॥

आभ्यामाभ्यसनाभ्यरण्यरुदितं वेदप्रतान्यन्वळं var कृष्णप्रतान्यन्वळं

मेदश्छेदकलानि पूर्तविधयः सर्वं हुतं भस्मनि । var मेदश्छेदपदानि

तीर्थानामवगाहनानि य गजस्नानं विना यत्पद्य -

द्वन्द्वाम्भोरुडसंस्मृतिं विजयते देवः स नारायणः ॥ २२ ॥ ॥ ३१ ॥ var द्वन्द्वाम्भोरुडसंस्तुतिं

मदनपरिहरं स्थितिं मदीये

मनसि मुकुन्दपदारविन्दधाम्नि ।

उरनयनकृशानुना कृशोऽसि

स्मरसि न यङ्कपराङ्कमं मुरारेः ॥ २३ ॥ ॥ ३१ २४ ॥

नाथे धातरि भोगिभोगशयने नारायणे माधवे

देवे देवकीनन्दने सुरवरे यङ्कायुधे शार्ङ्गिणि ।

लीलाशेषजगत्प्राप्यजठरे विश्वेश्वरे श्रीधरे

गोविन्दे कुरु चित्तवृत्तिमयवामन्यैस्तु किं वर्तनेः ॥ २४ ॥

माद्राक्षं क्षीणपुण्यान्क्षणमपि भवतो भक्तिहीनान्यदाब्जे

माश्रौषं श्राव्यबन्धं तव यस्मितमपास्यान्यदाभ्यानजातम् । var श्राव्यबन्धं

मास्मार्षं माधव त्वामपि भुवनपते येतसापह्नुवानान् var मास्मार्षं

माभूवं त्वत्सपर्यापरिकररहितो जन्मजन्मान्तरेऽपि ॥ २५ ॥ ॥ ३१ २३ ॥ var त्वत्सपर्याव्यतिकररहितो

मज्जन्मनः कुलमिदं मधुकैटभारे

मत्प्रार्थनीयमदनुग्रह अेष अवे ।

त्वद्भृत्यभृत्यपरिचारकभृत्यभृत्य-

भृत्यस्य भृत्य षति मां स्मर लोकनाथ ॥ २६ ॥

तत्त्वं ब्रुवाणानि परं परस्तान् var परस्मात्

मधु क्षरन्तीव मुदावहानि । var अहो क्षरन्तीव सुधां पदानि ।

प्रवर्तय प्राञ्जलिरस्मि जिह्वे var आवर्तय

नामानि नारायणगोचराणि ॥ २७ ॥ ॥ ३१ २० ॥

नमामि नारायणपादपङ्कजं

करोमि नारायणपूजनं सदा ।

वदामि नारायणनाम निर्मलं

स्मरामि नारायणतत्त्वमव्ययम् ॥ २८ ॥

श्रीनाथ नारायण वासुदेव

श्रीकृष्ण भक्तप्रिय यङ्कपाणे ।

श्रीपद्मनाभाय्युत कैटभारे

श्रीराम पद्माक्ष उरे मुरारे ॥ २९ ॥

अनन्त वैकुण्ठ मुकुन्द कृष्ण var आनन्द गोविन्द मुकुन्द राम

गोविन्द दामोदर माधवेति । var नारायणानन्त निरामयेति ।

वक्तुं समर्थोऽपि न वक्ति कश्चित्

अहो जनानां व्यसनान्निमुष्यम् ॥ ३० ॥ ॥ ३१ १४ ॥ var व्यसनान्निमोक्षे

भक्तापायभुजङ्गगारुडमणिस्रैलोक्यरक्षामणिर् var भक्ताद्वेषि

गोपीलोचनयातकाम्बुदमणिः सौन्दर्यमुद्रामणिः

यः कान्तामणिरुक्तिमणीधनकुचद्वन्द्वैकभूषामणिः var श्री कान्ता

श्रेयो देवशिखामणिरिदंशतु नो गोपालयूडामणिः ॥ ३१ ॥ ॥ का २८ ॥ var श्रेयो ध्येय

शत्रुखेदैकमन्त्रं सकलमुपनिषदाक्यसम्पूज्यमन्त्रं

संसारोत्तारमन्त्रं समुचिततमसः सङ्घनिर्याणमन्त्रम् । var समुदितमनसां

सर्वैश्वर्यैकमन्त्रं व्यसनभुजगसन्दृष्टसन्नाणमन्त्रं

जिह्वे श्रीकृष्णमन्त्रं जप जप सततं जन्मसाकृत्यमन्त्रम् ॥ ३२ ॥ ॥ का २९ ॥

व्यामोहप्रशमौषधं मुनिमनोवृत्तिप्रवृत्त्यौषधं var

व्यामोहोद्दलनौषधं

दैत्येन्द्रार्तिकरौषधं त्रिजगतां सञ्जवनेकौषधम् । var

दैत्यानर्थकरौषधं

भक्तात्यन्तलितौषधं भवभयप्रध्वंसनैकौषधं var

भक्तातिप्रशमौषधं भवभयप्रध्वंसि द्विव्यौषधं

श्रेयःप्राप्तिकरौषधं पिब मनः श्रीकृष्णद्विव्यौषधम् ॥ ३३ ॥ ॥ का ३० ॥ var श्रीकृष्णनामौषधम्

कृष्ण त्वदीयपदपङ्कजपञ्जरान्तं

अधैव मे विशतु मानसराजडंसः ।

प्राणप्रयाणसमये कङ्कवातपित्तैः

कण्ठावरोधनविधौ स्मरणां कुतस्ते ॥ ३४ ॥

येतश्चिन्तय कीर्तयस्व रसने नम्रीभव त्वं शिरो

उस्तावञ्जलिसम्पुटं रथयतं वन्दस्व दीर्घं वपुः ।

आत्मन् संश्रय पुण्डरीकनयनं नागायलेन्द्रस्थितं

धन्यं पुण्यतमं तदेव परमं दैवं छि संसिद्धये ॥ ३५ ॥

शर्णवन् जनार्दनकथागुणकीर्तनानि

देहे न यस्य पुलकोद्गमरोमराजिः ।

नोत्पद्यते नयनयोर्विमलाम्बुमाला

धिक् तस्य ज्वितमहो पुरुषाधमस्य ॥ ३६ ॥

अन्धस्य मे हृतविवेकमहाधनस्य

यौरैः प्रभो बलिभिरिन्द्रियनामधेयैः ।

मोडान्धकूपकुडरे विनिपातितस्य

द्वेषेश द्रेडि कृपास्य करावलम्बम् ॥ ३७ ॥

छदं शरीरं परिणामपेशलं var श्वथसन्धिजर्जरं

पतत्यवश्यं परिणामपेशलम् । var पतत्यवश्यं श्वथसंधि जर्जरम् ।

किमौषधैः क्लिश्यसि मूढ दूर्भते

निरामयं कृष्णारसायनं पिब ॥ ३८ ॥ ॥ का २१ ॥

आश्चर्यमेतद् धि मनुष्यलोके

सुधां परित्यज्य विषं पिबन्ति ।

नामानि नारायणगोयराणि

त्यक्तवान्यवायः कुडकाः पठन्ति ॥ ३९ ॥ ॥ का ३१ ॥

त्यजन्तु बान्धवाः सर्वे

निन्दन्तु गुरवो जनाः ।

तथापि परमानन्दो

गोविन्दो मम श्रुवनम् ॥ ४० ॥

सत्यं ब्रवीमि मनुजाः स्वयमूर्ध्वबाहुर्

यो यो मुकुन्द नरसिंह जनादनेति ।

श्रुवो जपत्यनुदिनं मरणे रणे वा

पाषाणकाष्ठसदृशाय ददात्यभीष्टम् ॥ ४१ ॥

नारायणाय नम इत्यमुमेव मन्त्रं

संसारघोरविषनिर्दरणाय नित्यम् ।

शृण्वन्तु भव्यमतयो यतयोऽनुरागाद्

उच्यैस्तरामुपदिशाम्यलमूर्ध्वबाहुः ॥ ४२ ॥

चित्तं नैव निवर्तते क्षणमपि श्रीकृष्णपादाब्जुजा -

न्निन्दन्तु प्रियबान्धवा गुरुजना गृह्णन्तु मुञ्चन्तु वा ।

दुर्वादं परिघोषयन्तु मनुजा वंशे कलङ्कोऽस्तु वा

तादृक्प्रेमधरानुरागमधुना मत्ताय मानं तु मे ॥ ४३ ॥

कृष्णो रक्षतु नो जगत्त्रयगुरुः कृष्णं नमध्वं सदा

कृष्णेनाभिलशत्रवो विनिडताः कृष्णाय तस्मै नमः ।

कृष्णादेव समुत्थितं जगदिदं कृष्णस्य दासोऽस्म्यलं

कृष्णे तिष्ठति विश्वमेतद् अप्पिलं डे! कृष्ण रक्षस्व माम् ॥ ४४ ॥

हे गोपालक हे कृपाजलनिधे हे सिन्धुकन्यापते
 हे कंसान्तक हे गजेन्द्रकरुणापाशीला हे माधव ।
 हे रामानुज हे जगत्त्रयगुरो हे पुण्डरीकाक्ष मां
 हे गोपीजननाथ पालय परं जनामि न त्वां विना ॥ ४५ ॥

दारा वाराकरवरसुता ते तनूजो विशिष्यः var तेऽङ्गजोऽयं
 स्तोता वेदस्तव सुरगाणो भृत्यवर्गः प्रसादः ।
 मुक्तिर्माया जगद् अविकलं तावकी देवकी ते var मुक्तिर्मध्ये
 माता मित्रं बलरिपुसुतस्तत्त्वदन्यं न जाने ॥ ४६ ॥ ॥ का २५ ॥ var बलरिपुसुतस्तत्त्वतोऽन्यत्र

प्रणाममीशस्य शिरःकूलं विदुः
 तर्धनं पाणिशूलं द्विवीकसः ।
 मनःकूलं तद्गुणतत्त्वचिन्तनं
 वयःकूलं तद्गुणकीर्तनं बुधाः ॥ ४७ ॥

श्रीमन्नाम प्रोच्य नारायणाख्यं
 केन प्रापुर्वाञ्छितं पापिनोऽपि । var येन
 डा नः पूर्वं वाक्प्रवृत्ता न तस्मिं-
 स्तेन प्राप्तं गर्भवसादिदुःखम् ॥ ४८ ॥ ॥ का २२ ॥

ध्यायन्ति ये विषण्णमनन्तमव्ययं
 लृप्तमध्ये सततं व्यवस्थितम् ।
 समाहितानां सतताभयप्रदं
 ते यान्ति सिद्धिं परमां तु वैषण्वीम् ॥ ४९ ॥

तत् त्वं प्रसीद भगवन् कुरु मय्यनाथे
 विषणो कृपां परमकारुणिकः भ्रुत्वु त्वम् ।
 संसारसागरनिमग्नमनन्त दीनं
 उद्धर्तुमर्हसि हरे पुरुषोत्तमोऽसि ॥ ५० ॥

क्षीरसागरतरङ्गशीकरा -
 सारतारकितयारुमूर्तये ।
 भोगिभोगशयनीयशायिने
 माधवाय मधुविद्विषे नमः ॥ ५१ ॥ ॥ का १५ ॥

अलमलमलमेका प्राणिनां पातकानां

निरसनविषये या कृष्ण कृष्णेति वाणी ।

यदि भवति मुकुन्दे भक्तिरानन्दसान्द्रा

करतलकलिता सा मोक्षसम्प्राप्तयलक्ष्मीः ॥ ५२ ॥

यस्य प्रियौ श्रुतिधरौ कविलोकवीरौ var कविलोकगीतौ

मित्रे द्विजन्मवरपद्मशरावभूताम् । var द्विजन्मपरिवारशिवावभूताम् ।

तेनाम्बुजाक्षररागाम्बुजघटपट्टेन

राज्ञा कृता कृतिरियं कुलशेखरेण ॥ ५३ ॥ ॥ का ३४ ॥ var स्तुतिरियं

मुकुन्दमालां पठतां नराणां

अशेषसौख्यं लभते न कः स्वित् ।

समस्तपापक्षयमेत्य देडी

प्रयाति विष्णोः परमं पदं तत् ॥ ५४ ॥

॥ इति श्रीकुलशेखरेण विरचिता मुकुन्दमाला सम्पूर्णा ॥

Proofread by Madhavi U mupadrasta at gmail.com

Sequence based on mukundamAlA by Ravindra Seth in Hindi available at DLI.

Some pAThabehda/variations are observed in numbering of the verses.

This would offset numbers stated in the reference and above.

श्रीगोविन्दपदाम्बोजमधुनो मडदद्भुतम् । var श्रीमुकुन्दपदाम्बोजमधुनः परमाद्भुतम् ।

यत्पायिनो न मुञ्चन्ति मुञ्चन्ति यदपायिनः ॥ ५ ॥ ॥ का ४ ॥ var मुञ्चन्ति मुञ्चन्ति

रजसि निपतितानां मोडजलावृत्तानां

जननमरणादोलादुर्गसंसर्गानाम् ।

शरणमशरणानामेक एवातुराणां

कुशलपथनियुक्तश्चक्रपाणिर्नराणाम् ॥ १६ ॥

अपराधसदस्रसकुलं

पतितं भीमभवाण्यवोदरे ।

अगतिं शरणागतं हरे

कृपया केवलमात्मसात् कुरु ॥ १७ ॥

मा मे स्त्रीत्वं मा य मे स्यात् कुभावो

मा मूर्ध्नि मा कुट्टेशेषु जन्म ।
मिथ्यादृष्टिर्मा य मे स्यात् कदाचित्
जातौ जातौ विष्णुभक्तो भवेयम् ॥ १८ ॥

कायेन वाया मनसेन्द्रियैश्च
बुद्ध्यात्मना वानुसृतिस्वभावात् ।
करोमि यद् यत् सकलं परस्मै
नारायणायैव समर्पयामि ॥ १९ ॥

यत् कृतं यत् करिष्यामि
तत् सर्वं न मया कृतम् ।
तव्या कृतं तु ह्यलभुङ्
त्वमेव मधुसूदन ॥ २० ॥

There are two variants to this stotra found in publications. Version 1 is more common, and 2 appears to be expanded by the devotees. The sequence differs and there are quite a few variations found among different prints.

——
MukundamAlAstotram by Kulashekhara Versions 1 and 2
pdf was typeset on October 24, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

